

ČRNUŠKI GLAS

glasilo

Četrne skupnosti Črnuče

številka 21

september 2024

UVODNIK

Ne grem v šolo

ŽARKO HOJNIK

» **J**az ne grem v šolo, ne ne grem v šolo, jaz bom kar počitnice imel ...« Verzom kantavtorja Adija Smolarja sledi nekaj besed o mitih in resnicah o učenju, znanju, šoli in prehrani, ob čemer privrejo na dan spomini na donirana jajca v prahu ameriških prijateljev po drugi svetovni vojni. Po počitnicah je na neki način vsem težko, saj je treba na novo zagnati resetirano dušo in telo. Ko smo v naših časih pridrli nazaj v šolske klopi, so nam od poletja izdelani tovariši in tovarišice vsako leto znova naložili spis o počitnicah. Vsi spisi so se končali s povedjo Počitnice so hitro minile.

Novo šolsko leto ob vseh novostih za učence prinaša tudi precej izzivov za učitelje in vodstvo šol. Letos je med največjimi izzivi razširjen program RAP, ki ga uvajajo na 144 šolah po državi. Program

PO POČITNICAH je na neki način vsem težko, saj je treba na novo zagnati resetirano dušo in telo.

bo verjetno največji šok za starše, saj otroka ne bodo mogli kadarkoli vzeti iz šole. Prav tako pomembna je sprememba v noveli zakona o osnovni šoli, s katero je določeno postopno uvajanje otrok priseljencev k pouku obveznih predmetov. To pomeni, da bodo šole dobile sistemizirane ure slovenščine za otroke, ki so v Sloveniji prvo leto oziroma največ leto in pol.

Ravnatelji drug za drugim ugotavljajo, da je ur absolutno premalo, veliko otrok, zlasti tistih, ki govorijo neslovanske jezike, pa tudi po dveh, treh, celo štirih letih ne zna dovolj slovensko, da bi se lahko vključili v redni pouk.

Da se o tem, kaj bodo otroci jedli v šolah in vrtcih, ministri v vladi usklajujejo z muftijem – ne gre za nutricionista, ampak za verskega starešino –, me pravzaprav ne preseneča. Premier Robert Golob je na začetku mandata pritegnil veliko pozornosti ne samo z napovedanimi reformami, ampak tudi s pobudo, da bi morali jesti manj mesa. Ali ima to kaj opraviti z vero v boljšo prihodnost naroda, mi ni znano. Doslej je veljalo, da za zdravo prehrano v šolah skrbi šolska, ne politična ali verska kuhinja. Za zdravo prehrano otrok smo doslej ob starših imeli druge strokovnjake, omenjene nutricioniste (prehrambenike), ki niso izločali mesa s šolskih jedilnikov. Kako pa starši doma skrbijo za prehrano in duhovno oskrbo otrok, je njihova stvar.

Po drugi svetovni vojni so prijatelji Američani opustošeni in obubožani Evropi pripravili Marshallov gospodarski in obnovitveni načrt. Tedanja komunistična oblast v Jugoslaviji je Marshallov plan odklonila, menda zato, da se ne bi stari dobri Marx s svojo ideologijo gnilega kapitalizma ujezil zaradi sodelovanja z imperialisti. Kljub temu so prijatelji Američani poklanjali in pošiljali vse mogoče v Jugoslavijo. Starejši se še spominjajo paketov UNRRA, s katerimi so občutno ublažili pomanjkanje v tistih časih, tudi v šolah. Tega obdobja se spominim po okusnih »trumanovih jajcih v prahu«. Danes, ko po sporočilih iz Bruslja trepetamo v strahu za evropski način življenja, se strta jajca na nacionalni ravni prašijo že pri malih odločitvah o imenovanjih v evropsko prestolnico.

Ko boste premlevali, da so počitnice prehitro minile, naj vas ne popade tesnoba ali hudičevo seme dvoma, da živite v državi, v kateri je v sistemskem pogledu z vidika demokracije, pravne države in razkošno razbohotene korupcije vse postavljeno na glavo. V nekaterih šolah indijske joge je stoja na glavi celo priporočena. Če je glava trdno na tleh, se lobanjsko dno z žlezo amigdalo in drugimi afektivnimi centri čustvovanja v neposrednem stiku z materjo Zemljo hitreje razelektri, od poletja skravžani možgani pa poravnajo in zbistrijo. Občutkov tesnobe zdaj res ne potrebujemo, mar ne? Mirno pero in bister um, dragi učenci in učitelji.

ČRNUŠKI GLAS

Izdajatelj: Mestna občina Ljubljana, Četrtna skupnost Črnuče, Dunajska 367, 1231 Ljubljana Črnuče, ISSN 2670-7012

Telefon: 01 306 48 74, 01 306 48 72

e-pošta: crnuski.glas@gmail.com

Glavni in odgovorni urednik: Žarko Hojnik

Uredništvo: Petra Culetto, Darko Rozinec

Zunanja sodelavca: Peter Bernik, Marija Plazar

Lektorica: Urška Jarnovič

Tehnični urednik: Sergej Murko

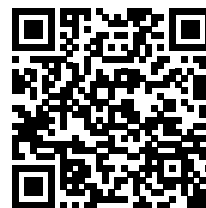
Tisk: HB Grafika d.o.o.,

Pot čez Horjulko 16A, Dobrova,

1356 Dobrova

Naklada: 4.750 izvodov

Naslovnica: Foto Andreja Možina

Prepovedana je vsakršna reprodukcija, distribucija, predelava ali dajanje na voljo javnosti avtorskih del ali njihovih delov v tržne namene brez sklenitve ustrezne pogodbe.

OŠ N. H. MAKSA PEČARJA ČRNUČE

Po veselje in znanje v šolo

Po dveh počitniških mesecih so 2. septembra našo šolo preplavili veseli glasovi učencev in ta je zopet zaživela. Pripravili smo veliko praznovanje za vse nas, udeležence, posebej pa za 92 prvošolcev. Ljubki, praznično oblečeni prvošolčki so se iskreno veselili dogodivščin v šoli. Z zanimanjem so si ogledali igro *Palčič*, ki so jo pripravile učiteljice, ter se posladkali s pecivom in sadjem, tako da je bil prvi dan pouka zares sladek. Veselje je upravičeno. Z našim prizadevanjem ter ob podpori staršev bodo zrasli v odgovorne in sočutne mladostnike, pripravljene za uspešno nadaljevanje šolanja in življenja.

V tem letu je na OŠ narodnega heroja Maksa Pečarja 909 učencev in 133 zaposlenih. Skupaj se bomo, poleg ustaljenega dela, v tem letu posebej posvečali medsebojni pomoči pri pouku. Okrepili bomo medsebojno spoštovanje, se učili upoštevati in spoštovati drugačnost. Skupaj bomo lepšali svet z nasmehi, iskreno prijaznostjo, odgovornostjo do drugega in do šolskega dela. Gotovo bo to leto uspešno na vseh področjih, vsaj tako kot prejšnje.

Uspešno novo šolsko leto želim učencem, staršem pa čim manj skrbi in veliko zaupanja v naše delo. Brez šol in učiteljev ne bi bili to, kar smo, zato bodimo hvaležni za to.

Zlatka Vlasta Zgonc, ravnateljica

FOTO ŽARKO HOJNIK

OKOLJE

Slaba kakovost zraka v Ljubljani

Evropska agencija za okolje (EEA) je objavila podatke o kakovosti zraka v evropskih mestih. Ljubljana je med 372 mestih uvrščena na 310. mesto, med mesta s slabo kakovostjo zraka. Med vsemi evropskimi mesti je bila zelo slaba kakovost zraka le v Slavonskem Brodu na Hrvaškem, kjer so v povprečju nameirili 26,5 mikrograma drobnih delcev na kubični meter zraka.

Samo v trinajstih evropskih mestih koncentracija trdnih delcev ustreza smernicam Svetovne zdravstvene organizacije. Najčistejši zrak v urbanem okolju je v Uppsalu in Umei na Švedskem ter Faru na Portugalskem, je pokazala najnovjša preglednica kakovosti zraka v evropskih mestih EEA. Sprejemljivo kakovost zraka, ki pomeni koncentracijo drobnih delcev med 5,1 in 10,0 mikrograma na kubični meter zraka, je imelo 169 mest, med njimi tudi Dunaj, zmerno onesnažen zrak s

koncentracijo drobnih delcev med 10,1 in 15,0 mikrograma na kubični meter zraka pa 118 mest.

ODZIV OKOLJSKE AGENCIJE

Agencija za okolje v Ljubljani spremlja kakovost zraka na treh merilnih mestih. Rezultati z vseh treh lokacij v Ljubljani so podobni. Vsaka lokacija ima lokalne značilnosti, ki so odvisne od bližnjih virov onesnaženja, vendar se lahko že v sosednji ulici viri razlikujejo. V povprečju velja, da se zaradi lege Ljubljane, kadar ni vetra, vsa onesnaževala zbirajo v kotlini, dokler se ne spremeni zračna masa. Vsi prebivalci Ljubljane dihaajo podoben zrak. Lahko rečemo, da je kakovost zraka v Črnučah, čeprav tam ni merilnih mest, v povprečju podobna kot drugje v Ljubljanski kotlini.

Andrej Vuga, odnosi z javnostmi

FOTO ŽARKO HOJNIK

DRUŠTVO VERJAMEM VATE

Z vključujočo enakostjo za opolnomočenje ljudi z motnjami v telesnem in duševnem razvoju

Vključujoča enakost je pojem, ki je večstransko povezan s pravnimi in etičnimi standardi razvoja spodbudnega in varnega delovnega in šolskega okolja za lokalno skupnost in javni prostor. Tako vključujoča enakost z upoštevanjem naše različnosti ali raznolikosti narekuje, da pod enakimi pogoji ravnamo in spoštujemo drug drugega, si po najboljših močeh pomagamo in skupaj živimo človeka vredno in dostojno življenje. Zaradi današnjih razmer v svetu, ko človeštvo izgublja bitko z nečlovečnostjo, najbrž ni treba poudarjati, kako velika in plemenita vrednota je lahko vključujoča enakost.

V naslovni temi tega prispevka je zajeto bistvo projekta *Vključujoča enakost*, ki ga je ob podpori ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport zasnovalo, izvedlo in na konferenci 19. septembra v Ljubljani predstavilo Društvo Verjamem vate. Člani društva Verjamem vate s sedežem v Domžalah že deseto leto soustvarjamo vključujoča delovna okolja za ljudi z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Naše poslanstvo je raziskovati in prenašati v družbeno prakso uporabne rešitve, kako težje zaposljuje ljudi opolnomočiti za vključevanje v delovna okolja. Ob upoštevanju zakonskih, etičnih in strokovnih standardov je za ta namen nujna vrsta dejavnosti, ki poleg strokovnega znanja zahtevajo posebne izkušnje za skrbno usklajevanje pravil delovnega okolja in pričakovanj staršev oziroma skrbnikov naših varovancev. Ne nazadnje je treba poudariti skrb in odgovornost celotne družbe, zlasti lokalne skupnosti in lokalnega okolja, v katerem ljudje z motnjami v telesnem in duševnem razvoju živijo in delajo.

Kot nevladna organizacija s statusom v javnem interesu, s statusom socialnega podjetja in izvajalske organizacije za osebno asistenco ter delujočim dnevним centrom za ljudi z motnjami v telesnem

in duševnem razvoju, ki ga sofinancira Občina Domžale, smo v Društvu Verjamem vate razvili napreden program vključevanja in zaposlovanja ljudi, ki so bili še pred kratkim potisnjeni na rob družbe, socialno in ekonomsko tako rekoč izključeni. Naš prostor oziroma delovno okolje za ranljivejše je posamezniku in njegovi osebnosti primerno prilagojeno z individualnim pristopom. Naše glavno vodilo je, da mora med delovno vključenimi invalidi in podjetjem, ne nazadnje tudi družbo, obstajati vzajemen odnos. Brez tega ne gre. Temelj vključujoče enakosti so skupne vrednote: odgovornost, spoštovanje, zaupanje, potrpežljivost ter sprejetost.

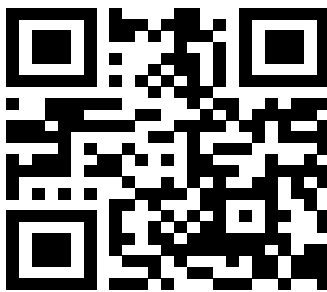
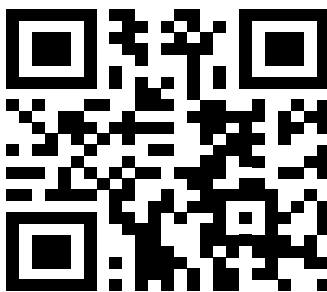
POSLEDICE NEZMERNEGA POTROŠNIŠTVA

Poseben poudarek v Društvu Verjamem vate namenjamo razvoju organizacijske kulture in trajnostne družbene odgovornosti. S promocijo in ponudbo ponovne uporabe oblačil, na primer, naša temeljna dejavnost opolnomočenja ljudi z motnjami v telesnem in duševnem razvoju in njihovega vključevanja v delovno in širše družbeno okolje prispeva k zmanjšanju tekstilnih in drugih odpadkov. Pridne roke naših varovancev s pripravo izdelkov za ponovno uporabo vsak dan pripovedujejo življenjsko zgodbo, etični narativ o prednosti in nujnosti trajnostnega razvoja. To je za naše člane in stranke svojevrsten program vseživljenjskega učenja ter ozaveščanja o družbenih in okoljskih posledicah nezmernega potrošništva. S tem mislim na tako imenovano *hitro modo*, ki z nezmernim kopičenjem tekstilij slabo vpliva na okolje in celoten ekosistem. Naše sporočilo za ponovno uporabo oblačil torej poudarja vrnitev k trajnostnemu načinu življenja in odgovornemu delovanju, tako z vidika okoljskega kot družbenega in ekonomskega razvoja.

Ves dobiček od prodanega blaga v naših dveh trgovinah z rabljenimi, predelanimi in unikatnimi oblačili »Naša trgovin'ca« in »Lup« gre za razvoj naše dejavnosti in pomoč ranljivi družbeni skupini. Ker ljudje to vedo, jim radi prinašajo tekstil, ki ga sami ne potrebujejo več. Še posebej zato, ker se zavedajo, da vse, kar podarijo, s pridnimi rokami naših varovancev ponovno zaživi. Vztrajamo pri sloganu *Nič ne sme iti v nič*.

RAZLIČNI, A VendarLE ENAKOVREDNI

Pri projektu *Vključujoča enakost* so posebna znanja in izkušnje, ki jih je društvo razvilo v desetletju delovanja, v pomoč na poti do vključevanja vse več ljudi z motnjami v telesnem in duševnem razvoju v delovno okolje. Plod tega je tudi priročnik z naborom inovativnih ukrepov *Kako do kompetenc za večjo samostojnost in samoiniciativnost oseb z motnjami v telesnem in duševnem razvoju*, ki je zaživel s predstavitvijo na omenjeni konferenci *Vključujoča enakost*. Priročnik je namenjen vodjem ljudi z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, delodajalcem, staršem oziroma skrbnikom ter vsem podpornikom, ki verjamejo, da so šele drugačni popolni in da se tudi ljudje z motnjami v telesnem in duševnem razvoju lahko vključujejo v delovne procese. Priročnik je v elektronski obliki dostopen na spletnih straneh društva: www.verjamemvate.si in www.lup-jeans.com.

V priročniku in na tem mestu poudarjamo, da so ljudje z motnjami v telesnem in duševnem razvoju preprosto ljudje, tako kot vsak od nas. So različni, a vendarle enakovredni, kot vsak drug človek in oseba v vsej svoji drugačnosti, nepovnljivosti in nedotakljivosti. Vsi imamo želje, potrebe, načrte, stiske in potrebe,

da smo drug do drugega spoštljivi. Tako si naši varovanci srčno želijo biti sprejeti in imajo, kot vsak človek, veliko željo po pripadnosti in varnosti ter samouresničitvi. S tem je povezana njihova želja po socialni in delovni vključenosti – vključujoči enakosti. Dobro izrazijo, kaj jim je všeč in kaj ne. Imajo posebno, čisto pristnost, ki jo premorejo samo oni, kar jih naredi še posebej srčne. So iskreni in jasno pokažejo, kako se počutijo. Izražajo veselje, ljubezen, pa tudi strah, ki jih lahko ohromi. Zelo dobro znajo prepoznati človekove namene in temu primeren je njihov odziv. Človeka sprejmejo ali pa ne.

INFORMACIJE ZA DELODAJALCE

Eno izmed področij v priročniku je namenjeno staršem in njihovi vlogi v odnosu do otroka z motnjo v razvoju, za katero je pomembno, da je še posebej zavestna. V naslednjem poglavju so priporočila s praktičnim eksperimentom ali socialno inovacijo, ki uporabniku priročnika ponujajo razširjeno znanje, kaj lahko lokalna skupnost naredi, da bodo vsi njeni prebivalci čim bolj vključeni v odločanje o lokalnih javnih zadevah, na občini, v četrtini, krajevni in drugi »mikro« lokalni skupnosti. Na drugi strani je prav tako pomembno, da skupnost podpira starše oziroma skrbnike ljudi z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, da so primerno vključeni in vedo, kje dobiti ustrezne informacije in kako. Največ informacij je v priročniku namenjenih delodajalcem. Slednji se namreč ob vsej pripravljenosti, solidarnosti in dobronamernosti velikokrat ne počutijo dovolj usposobljene za vključitev človeka z motnjo v telesnem in duševnem razvoju v delovno okolje in niso prepričani o svojem doprinosu.

Z našim poslanstvom in z navedenim priročnikom verjamemo v človečnost vsakega posameznika kot enkratne in neponovljive osebe – *Verjamem vate*. S takšnim razumevanjem in sprejemanjem sočloveka in družbe so medčloveški odnosi na splošno in delo z ranljivejšimi ljudmi boljši in veliko lažji, vredni človeka in dostojni.

Vesna Goršek,
direktorica Društva Verjamem vate

AGENCIJA ZA VARNOST PROMETA

Vožnja v starosti

Oseminosemdesetletni voznik je na izvozu štajerske avtoceste Šentjakob 24. julija povzročil prometno nesrečo, v kateri je umrla 84-letna sopotnica. Tema vožnje v starosti je nenehno prisotna v javnosti. Kadar hudo prometno nesrečo povzroči starejši voznik, se vedno znova razplamti razprava, ali naj bo preverjanje voznških sposobnosti obvezno od določene starosti.

Evropska komisija je za letošnje leto načrtovala celovito reformo, ki bi zajemala tudi zdravstvene preglede starejših udeležencev v prometu. Vendar je to februarja evropski parlament zavrnil. Od držav članic je torej odvisno, ali si želijo takšne teste uvesti prostovoljno ali obvezno.

Agencija za varnost prometa (AVP) nima pristojnosti niti želje po odvzemanju voznškega izpita starejšim ljudem. Ravno nasprotno, naš cilj je omogočiti ljudem, da bodo čim dlje varni udeleženci v prometu. Za to si nenehno prizadevamo znotraj naših pristojnosti in z dejavnostmi, ki jih izvajamo.

KAKO POMEMBNA JE MOBILNOST STAREJŠIH

Pri agenciji za varnost prometa se zavedamo, da je osebna mobilnost starejših izjemno pomembna, saj omogoča neodvisnost, vključenost v družbo, udobje in ne nazadnje dolgoletno aktivno življenje. Zato se trudimo ozaveščati starejše voznike ter jim po najboljših močeh pomagati, da bi kar najdlje ostali dobri in varni vozniki.

V državah razvitega sveta se življenjska doba daljša, zato je logično, da je v družbi vse več aktivnih in zdravih starostnikov. Pri nas je bilo lani kar 395.596 imetnikov voznškega dovoljenja starejših od 61 let, kar je skoraj tretjina imetnikov (29 odstotkov). Od tega jih je bilo 880 v skupini starejših od 90 let. Ti podatki jasno kažejo na pomembnost te skupine v cestnem prometu. Žal pa se starostniki srečujejo s specifičnimi izzivi, kot so slabšanje fizičnih sposobnosti, pešanje vida in sluha ter intenzivne spremembe v prometu. Spreminjajo se

pravila, zakonodaja, cestna infrastruktura je vse bolj zapletena, avtomobili pa so opremljeni z napredno digitalizacijo in asistenčnimi sistemi, ki jih je včasih težko razumeti. Verjetnost, da se bodo vozniki, starejši od 75 let, smrtno poškodovali v avtomobilski nesreči, je štirikrat večja kot pri voznikih srednjih let, pri voznikih, starejših od 85 let, pa do šestkrat večja.

STAROSTNIKI NAJ OSTANEJO MOBILNI – IN VARNI

Vseh teh dejstev se pri agenciji za varnost prometa zavedamo, zato se trudimo starejše voznike kolikor je mogoče dobro pripraviti na varno in nestresno udeležbo v prometu. Namesto omejevanja mobilnosti v tretjem življenjskem obdobju si prizadevamo, da bi bili starejši čim dlje samostojni, mobilni ter varni. V sodelovanju z generalno policijsko upravo, družbo Dars, Rdečim križem Slovenije, Zvezo društev upokojujencev in

drugimi je nastal projekt *Sožitje* za večjo varnost v cestnem prometu. Cilj projekta je zagotoviti večjo varnost starejših pešcev, kolesarjev in voznikov motornih vozil. Predvsem bi radi dosegli, da bodo starejši udeleženci, z upoštevanjem zdravstvenih kriterijev, samostojno, varno in pravilno ravnali ne samo kot vozniki motornih vozil, temveč tudi kot pešci in kolesarji.

DELAVNICE PROJEKTA SOŽITJE

V prvem sklopu *Osvežitev znanja pravil cestnega prometa* udeleženci osvežijo znanje prometnih pravil. V drugem sklopu *Lokalna prometna problematika* vodja policijskega okoliša predstavi stanje in lokalno prometno problematiko. V tretjem sklopu *Varna vožnja po avtocesti in hitri cesti* strokovnjaki iz Darsa predstavijo ključno problematiko na avtocestah in hitrih cestah. V četrtem sklopu *Temeljni*

postopki oživljanja območno združenje Rdečega križa predstavi postopke oživljanja z defibrilatorjem in brez tega ter odpravi strah pred nudenjem prve pomoči. V petem sklopu *Svetovanje o zdravstvenih kriterijih za varno udeležbo v prometu* se udeleženci poučijo o podaljšanju voznškega dovoljenja in zdravstvenih pregledih. V sklopu *Svetovalna vožnja* ocenjevalec na voznškem izpitu seznanja udeležence s pravilno nastavitvijo sedeža, volana in ogledal ter med vožnjo svetuje o primernem ravnanju v prometu.

NAJPOGOSTEJŠE TEŽAVE STAREJŠIH

Izkušnje z izvajanjem programa *Sožitje* za večjo varnost v cestnem prometu kažejo, da starejšim voznikom povzročajo največ težav pravilna nastavitvev sedežnega položaja, namestitvev vzratnih ogledal (in s tem opazovanje za vozilom), vožnja po avtocesti in vožnja v krožnem križišču ter varnostna razdalja. Pri voznikih, starejših od 70 let, opazamo tudi težave s tehniko vožnje, kot sta vožnja z visokimi vrtljaji in težavno speljevanje v klanec. Zato priporočamo uporabo vozil s samodejnim menjalnikom in z več asistenčnimi sistemi, katerih cilj je povečanje varnosti med vožnjo. Pri vožnji po enosmernih cestah opazamo, da voznikom povzročata največ težav pravilno razvrščanje pred križiščem na enosmerni cesti in zavijanje, saj po enosmernih ulicah vozijo zelo redko ali nikoli. Ravno tako opazamo delno nezaupanje v tipala, ki nadzirajo okolico vozil (kamera, ultrazvočna tipala za pomoč pri parkiranju).

KAKO LAHKO STAROSTNIKI PODALJŠAJO VOZNIŠKO DOVOLJENJE

V zakonu o voznikih, ki ureja veljavnost in podaljšanje voznškega dovoljenja, ni predpisana zgornja starostna meja za izdajo in podaljšanje voznškega dovoljenja, vendar morajo vozniki dokazati, da so še sposobni za varno vožnjo. Do leta 2011 je zakonodaja omogočala samodejno podaljšanje veljavnosti voz-

niškega dovoljenja do 80. leta. Z novelo je bilo določeno, da se voznikom, ki so dopolnili 70 let, veljavnost voznškega dovoljenja podaljša za pet let, vendar morajo predložiti zdravniško potrdilo, da so telesno in duševno zmožni za vožnjo osebnega avtomobila.

Če osebni zdravnik ali specialist potrdi bolezen, zaradi katere varna vožnja morda ni več mogoča, mora oseba oditi na pregled že pred to starostjo. Na pregledu za podaljšanje voznškega dovoljenja pri specialistu medicine dela, prometa in športa preverijo vid, krvni sladkor in kognitivne sposobnosti, saj se pri teh letih pogosto začne demenca. Kandidati za podaljšanje voznškega dovoljenja morajo izpolniti tudi vprašalnik. Pri pregledu lahko zdravnik določi omejitve za vožnjo, kot so prepoved vožnje na avtocestah, vožnja določene razdalje od doma, vožnja do določene hitrosti ali samo podnevi. Voznika lahko napoti tudi na preizkus vožnje v šoli vožnje.

Vabljeni na brezplačne delavnice projekta *Sožitje*. Termini dogodkov so objavljeni na spletni strani agencije za varnost prometa: <https://www.avp-rs.si/projekt-sozitie-in-predvideni-termini>. Zala Grilc, AVP

TRAGIČNA NESREČA

Štiriindvajsetega julija okoli 18. ure smo bili obveščeni o hudi prometni nesreči na izvozu s štajerske avtoceste Šentjakob. Po do zdaj znanih podatkih je 88-letni voznik vozil iz smeri Sneberij in zapeljal na izvoz Šentjakob, v križišču z Zasavsko cesto pa je zaradi neprilagojene hitrosti zapeljal naravnost čez križišče in trčil v drog obvestilnih tabel. Pri trčenju se je 84-letna sopotnica v vozilu tako hudo telesno poškodovala, da je na kraju nesreče umrla. V času nesreče je bila pripeta z varnostnim pasom. Voznik je bil v nesreči lažje poškodovan. Policisti so opravili ogled kraja. O vseh ugotovitvah bo obveščeno pristojno tožilstvo.

Ines Pušnik

ČEBELE, OSE IN SRŠENI

Opraševalci v Ljubljani

Mestna občina Ljubljana od leta 2015 posveča posebno pozornost čebelam in divjim opraševalcem v mestu. S kriznim klicnim centrom in Gasilsko brigado Ljubljana smo vzpostavili možnost klica na številko 112, če meščani opazijo čebelji roj, osje ali sršenovo gnezdo. Ker krajani velikokrat ne ločijo med temi tremi vrstami žuželk, je pomembno, da informacija o roju hitro posredujejo naprej.

ČEBELJI ROJI

Če opazijo čebelji roj, naj krajani kar se da hitro pokličejo na številko 112 in povedo, kje je roj. Če je mogoče, naj navedejo naslov s hišno številko ali čim bolj natančno lokacijo in svoje kontaktne podatke – telefon.

Ko klicni center prejme informacijo, pokliče enega od sedmih čebelarjev, ki pobirajo roje v mestu. Izbrani čebelar si v najkrajšem možnem času ogleda lokacijo. Če je roj na višini, ki je ne doseže, se poveže z Gasilsko brigado Ljubljana,

ki mu z dvigali in lestvami pomaga pobrati roj.

Hitrost posredovanja informacije o roju je pomembna zato, ker roj po navadi ostane na isti lokaciji do ene ure, nato pa odleti naprej. Roji se pojavljajo med aprilom in junijem, lahko tudi septembra.

Čebelar odstrani roj in ga odpelje v Azil za roje, kjer roj strokovno pregledajo sodelavci Nacionalnega veterinarskega inštituta. Po enem mesecu karantene lahko čebelja družina znova normalno zaživi.

KAJ JE ROJ

Ne ustrašite se roja. Pustite ga pri miru in pokličite na številko 112. Čebelarji ga bodo odstranili in novi družini priskrbeli novo domovanje.

Rojenje čebel je naravno razmnoževanje čebeljih družin. Pri tem se družina razdeli na dva dela. En del z novo matico ostane v panju, drugi del pa panj

zapusti. Približno polovica čebel, včasih tudi več, se pridruži stari matici in si poišče novo domovanje. Roj je naravni začetek nove čebelje družine, ki prinese s seboj vse, kar potrebuje za razvoj, razen satja, zalog hrane in zalege. To je pomembno zato, ker s seboj ne prinese bolezni, katerih povzročitelji imajo zatočišče v starem satju. Ko zapusti staro družino, se delno otrese varoj in zgradi novo satje.

Čebele v roju niso nevarne. Rojijo zato, da bi našle novo domovanje. Ker imajo medene golše napolnjene z medičino, ne morejo pičiti. Vsekakor pa je pogled nanje lahko strašljiv, saj je v roju tudi do 20.000 čebel, ki sledijo matici in skrbijo zanjo pri »selitvi«. Pri iskanju novega domovanja se čebelji roj obesi na vejo ali pod napušč in počaka, da izvidnica pride nazaj z informacijo. Po navadi na enem mestu ostane največ do ene ure, zato je treba informacijo o roju čim prej sporočiti ustreznim službam.

OSE IN SRŠENI

Četudi se jih ustrašimo, se je treba zavedati, da so ose in sršeni pomembni pri vzdrževanju naravnega ravnovesja. Sršeni so naše največje ose, ose pa najbolj oprašujejo maline.

Če gnezdo res ogroža krajane oziroma je na javnem mestu, naj takoj pokličejo na številko 112 in sporočijo lokacijo gnezda. Klicni center bo obvestil pristojne organizacije, ki odstranjujejo gnezda os in sršenov.

Če je gnezdo na lokaciji, ki ne ogroža krajanov, ga pustite. Tako pri osah kot pri sršenih prezimijo samo matice, ki spomladi naredijo gnezdo. Če ose gradijo gnezdo vedno na isti lokaciji, je to zato, ker jih tja privabi vonj.

Če opazite prazno gnezdo, ga odstranite in površino razkužite oziroma poškopite z raztopino kisa in vode, da odstranite vonj. To naredite samo takrat, ko je gnezdo prazno.

Uspešno sobivanje s čebelami, osami in sršeni vam želimo.

Maruška Markovič, višja svetovalka MOL

FOTO CANVA AI

DRUŽABNI DOGODEK

Naša četrt je proslavila svoj dan

Pripravo prireditve *Dan četrtne skupnosti Črnuče* je tudi tokrat svet četrtne skupnosti poveril KUD Svoboda Črnuče, ki si je v dvajsetih letih (v prvih osemnajstih izvedbah se je imenovala *Dan sosedov*) nabralo bogate izkušnje. Tudi letos se je Svoboda organizacijsko povezala z MKUD Ivan Car Črnuče in ponovno se je pokazalo, da je za izvedbo tega sorazmerno velikega družabnega dogodka takšno sodelovanje nujno.

Priprave, ko je bilo treba na prireditve povabiti številne sodelujoče in se z njimi dogovoriti o podrobnostih, so se začele junija. Vodja prireditve Helena Lampe je pokazala izjemno vztrajnost in v projekt vložila veliko energije, njeno prostovoljno delo ji je po naših ocenah vzelo najmanj tristo ur. Kljub določenim, že utrjenim standardom prireditve je treba priprave vsako leto začeti na novo, saj se krog sodelujočih in njihovih odgovornih spreminja. Je pa res, da so Črnuče ena od redkih ljubljanskih četrti, ki so sposobne pripraviti tako obsežen dogodek izključno s sodelujočimi društveniki s svojega območja, kar nekoliko olajša delo.

Tokrat se je seznam sodelujočih povečal. Več je bilo izvajalcev kulturnega in športnega programa, v okviru katerih so nastopili pevska skupina Fijolice, instrumentalisti in folklorna sekcija (vsi iz MKUD Ivan Car), ženski in mešani pevski zbor Medis, dixieland orkester Ljubljanske korenine in folklorna skupina Črnučan (vsi KUD Svoboda Črnuče), Pihalni orkester Ljubljana, Ansambel ljubljanskih mažoret, folklorna skupina Cof, harmonikarska skupina učiteljice Klavdije Ceglar, recitatorka Lidija Bizjak, mladinski pevski zbor OŠ narodnega heroja Maksa Pečarja Črnuče, gasilci iz PGD Črnuče, PGD Nadgorica in PGD Podgorica - Šentjakob ter športno društvo Polyteam.

Veseli smo bili odziva podjetij in samostojnih podjetnikov iz Črnuč, humanitarnih društev ter mestnih zavodov in tudi posameznikov. Videli smo predstavitev Cvetličarne Rosa

Vita, podjetja Veto, slaščičarne Rašica, gostilne in picerije Rogovilc, Mesarstva Flerin, tabornikov RHV Črnuče, Društva upokoјencev in Župnijske karitas Podgorica - Šentjakob, Mestne knjižnice Ljubljana – enota Črnuče, zavoda Mladi zmaji ČMC Črnuče, zavoda Zvezde so blizu, Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana, NIJZ Ljubljana, društva Enostavno prijatelji Črnuče, Mestnega redarstva Ljubljana, Energetike Ljublja-

na, Jadralnega kluba Kermar ter avtoric ročnih del Marije Podvez (MKUD Ivan Car Črnuče) in Mete Lajovic ter vrtnarstva Trajnice Strgar.

Dogodek je odprl podpredsednik sveta ČS Črnuče Robert Kojc. Prireditve je potekala tudi v znamenju evropskega tedna mobilnosti. Začela se je zgodaj dopoldne, ko so malčki iz črnuških vrtcev porisali asfalt Ceste na sejmišče.

Jože Osterman

FOTO ANDREJA MOŽINA

FOTO MAYA LAMPE HORVAT

DRUŠTVO UPKOJENCEV PODGORICA - ŠENTJAKOB

Medgeneracijska srečanja

V Društvu upokojencev Podgorica - Šentjakob spodbujamo ohranjanje socialnih stikov predvsem z medgeneracijskim sodelovanjem, vključevanjem v organizirane dogodke, na katerih se družimo, izmenjujemo izkušnje in se učimo drug od drugega. Tako smo v sodelovanju z učenci in učitelji Osnovne šole Dragomelj pripravili razstavo rokodelskih izdelkov, na katero smo povabili tudi predstavnike okoliških društev in krajanke.

Na dan, posvečen materam, smo povabili na prireditev naše krajanke. Prirčno so jih razveselili otroci iz vrtca Črnuče, enota Šentjakob. Pripravili so kulturni program in razstavo svojih risbic.

Aktivno se srečujemo tudi na kolesarskih izletih. Maja smo odkolesarili do ljubljanskega botaničnega vrta in si ga ogledali pod strokovnim vodstvom. Srečujemo se na pohodih v hribe v okolici Ljubljane, kamor sodi tudi redni mesečni »vzpon« na Oljsko goro. Enodnevni izleti Društva upokojencev Podgorica - Šentjakob so odlična priložnost za dodatno spoznavanje slovenskih naravnih in kulturnih znamenitosti.

V Spodnji Vipavski dolini smo obiskali muzej Aleksandrija v Prvačini. Dragoceni predmeti, ki so jih največkrat kot trpek, včasih pa tudi lep spomin na obdobje služenja v Aleksandriji, na podstrešju hranile *none* in *pranone*, ohranjajo spomin na ženske, ki so v težkih

časih kot služkinje, dojlje in gardedame v Aleksandriji in Kairu reševale premoženje svojcev in njihovo življenje.

Pod mentorstvom mojstric Marije Ratkovič in Joži Kos je junija potekala delavnica izdelovanja rož iz krep papirja. Odprta je bila za vse naše krajanke. Vsako leto smo z izdelki naše mojstrice prisotni na medgeneracijskem srečanju društev, ki poteka na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Upokojenke in krajanke že drugo leto vsak ponedeljek

svojce pripravili obvestilo s kontakti odgovornih oseb o možnostih pomoči na domu, kar vključuje subvencionirane in samoplačniške zdravstvene terapije, pomoč pri osnovnih dnevni opravilih, gospodinjstvo pomoč, dostavo hrane na dom ..., saj bi tako starejši lahko ostali v domačem okolju.

Veseli smo, da so naši dogodki dobro obiskani, da ohranjamo socialne stike in kolikor je mogoče skrbimo, da niso zapostavljeni naši člani, ki se ne morejo udeleževati dejavnosti.

Da delamo dobro, dokazujeta tudi priznanje ZDUS za najbolj aktivno društvo upokojencev leta 2023 in donacija za dan ZDUS v znesku 165 evrov.

Vanda Kovač

ali sredo vadimo jogo v prostorih nekdanje OŠ Šentjakob.

Seveda ne smemo pozabiti naših članov, ki se dogodkov iz zdravstvenih razlogov ne morejo udeležiti. Obiščemo jih na domu in v domovih starejših. Na zadnjem upravnem odboru smo sklenili, da bomo zanje in za njihove

UMETNOST V NARAVI

Slike iz gozda

Gozd je prostor, poln izzivov in znanja predvsem za predšolske otroke, nas, strokovne delavce, pa vsakič prijazno sprejme in nam ponudi paletu izkušenj in doživetij. Otrokova risba predstavlja vpogled v otroški svet in je komunikacijsko sredstvo, s katerim otroka bolje razumemo.

Ko povežemo likovno umetnost predšolskega otroka in gozd, se nam razkrije nov vpogled v otroški svet. Vrtec Črnuče že nekaj let spodbuja oziroma živi gozdno pedagogiko. Na začetku v

temveč smo te izdelali oziroma našli tam. Otroška domišljija nima meja, zato smo ustvarili čudovite *Slike iz gozda*, ki so bile na ogled v bližnjem gozdu.

Razstavo so si lahko ogledali vsi obiskovalci, povabili smo tudi stanovalce Centra starejših Črnuče, s katerimi redno sodelujemo pri različnih aktivnostih in spodbujamo medgeneracijsko druženje. Razstava je popeljala obiskovalce skozi gozd z različnimi likovnimi tehnikami in sredstvi, s katerimi so ustvarjali vsi vrčevski otroci, od najmlajših do najsta-

rejših. Ob koncu razstave je obiskovalce pričakala »velikanska knjiga vtisov«, v kateri so bili čudoviti in iskreni zapisi, ki so sodelujočim pri razstavi veliko pomenili. Za popestritev smo pripravili še gozdni fotokotiček, v katerem je bilo poskrbljeno za nepozaben spomin iz gozda.

Otroci črnuškega vrtca že hitijo novim gozdnim dogodivščinam naproti in vas vabijo, da se še vi sprehodite po gozdu. **Karmen Markič Nadevšnik**, diplomirana vzgojiteljica, Vrtec Črnuče

obliki internih in inovacijskih projektov, danes kot del velike družine Mreže gozdnih vrtcev in šol Slovenije. Cilj je kontinuirano odhajanje otrok in strokovnih delavcev v gozd ter ozaveščanje otrok, staršev in drugih o pomembnosti bivanja v naravi. Gozd je prostor, ki se ves čas spreminja, zato otroke postavlja pred izzive, ki jih vsak po svoje in vsakič drugače rešujejo. Spodbuja razvoj otrok na vseh področjih.

V šolskem letu 2023/24 smo se v okviru projekta *Gozd v objemu* v Vrtcu Črnuče odločili, da bomo povezali gozd in umetnost. Tako kot je umetnost raznolika, so bili raznoliki tudi naši pristopi pri ustvarjanju slik. V gozd nismo prinesli likovnih pripomočkov,

SPOMINSKA SLOVESNOST

Triinosemdeset let od požiga Rašice

V spomin na požig prve slovenske vasi med drugo svetovno vojno je pred gostilno Pri Špan na Rašici potekala spominska slovesnost. Pred 83 leti so okupatorji obkolili vas Rašica nad Ljubljano, izgnali vaščane, vas pa požgali. Rašica je bila prva požgana vas na Slovenskem. Spomenik na hribčku nad cesto v začetku vasi priča o tem žalostnem dogodku. Vas je bila po koncu druge svetovne vojne obnovljena.

»Danes smo se tukaj zbrali, da bi obudili spomin na požig prve slovenske vasi Rašice,« je nagovoril zbrane državni sekretar za kohezijsko politiko Marko Koprivc. S tem pohodom ohranjamo in negujemo skupne vrednote domoljubja,

tovarištva, enakopravnosti in solidarnosti. Ponovno smo se zbrali ljubitelji narave, pohodništva in spoštovanja vrednot polpretekle zgodovine, da bi se poklonili spominu na takratne dogodke. Živimo za svobodo in mir, današnji dan nas spomni, kako ranljivi smo in koliko v tem času, zaznamovanem z vojnami in številnimi žrtvami med civilisti, zlasti otroškimi, pomeni mir.

Osmi tradicionalni pohod na Rašico so pripravile Zveza borcev za vrednote NOB Črnuče, črnuška četrtna skupnost in ZSDČ. Začel se je v Parku narodnih herojev pri Osnovni šoli narodnega heroja Maksa Pečarja na Črnučah. Po prehojeni poti so se pohodniki zbrali

pri gostilni Pri Špan, kjer je sledil kulturni program. Vodil ga je moderator Aleksander Kocič. Nastopil je MePZ KUD Svoboda Črnuče pod vodstvom pevodvodje Marka Tirana. Zapeli so *Jutri gre-mo v napad, Nabrusimo kose, Domovina naša je svobodna* in *Triglav, moj dom*. Recitatorka Lidija Bizjak je recitala pesem Ivana Minattija *Veter poje*. Mlajši pohodniki iz OŠ n. h. Maksa Pečarja so se predstavili z dvema recitacijama. Podpredsednik ZB NOB Črnuče Slavko Pečnik je podelil priznanje *utrujen borec* za dolgoletno požrtvovalno delo v združenju članu ZB NOB Črnuče Branku Piklju.

Dragica Škrlep, ZB NOB Črnuče

PASJI DNEVI

Kaj ima najbolj vroč čas v letu opraviti s psi?

Tako imenovani pasji dnevi so se začeli 23. julija in so trajali do 23. avgusta ter so običajno najbolj vroč čas v letu pri nas. Vendar ta besedna zveza ni povezana s psi, ki jim zaradi sopihanja v vročini jezik visi iz gobca. Izvor te besedne zveze sega več tisoč let v preteklost. V tem času se je zgodil vzpon ozvezdja Velikega psa (latinsko *Canis Major*) in s tem vzpon njegove najsvetlejše zvezde Sirius ob zori. Ta astronomski dogodek je bil prestavljen za približno pet tednov zaradi gibanja ozvezdja in nihanja Zemljine osi, znanega kot precesija. Vendar se je ime obdržalo in poletne počitnice v Rusiji se še danes imenujejo *kanikuli*, kar se nanaša na Velikega psa.

Stari Grki so verjeli, da medsebojno delovanje sonca in Siriusa povzroči pletno vročino. Arabski astronomi so toplo meglino celo prepoznali kot slino, ki kaplja z velike pasje zvezde. Pravzaprav potek zvezd ni povezan s potekom letnih časov v Zemljinem ozračju. Prej je časovni zamik med sončnim vrhom 21. junija in največjo vročino julija in avgusta posledica počasnosti oceanov, ki se poleti počasi segrevajo in nato to toploto oddajajo v nižje zračne plasti. Zato je lahko poleti toplo do septembra, pozna zima pa lahko zaradi počasnega ohlajanja morja traja do začetka aprila.

Tudi če avgusta ni bila zaznana nova najvišja temperatura, je bilo letošnje poletje najtoplejše doslej. V svetovnem povprečju so bili junij, julij in avgust to-

plejši kot kadarkoli od začetka merjenja temperatur. To je sporočila podnebna služba EU v Bonnu. V zadnjih treh mesecih letošnjega leta je Zemlja doživela

najbolj vroč junij in avgust, najbolj vroč dan in najbolj vroče borealno poletje v zgodovini.

Uredništvo

ZDRUŽENJE ZA OSEBNO ASISTENCO SLOVENIJE

ZMANJŠEVANJE ENERGETSKE REVŠČINE

Naše združenje, ki deluje v Črnučah, se osredotoča na izvajanje osebne asistencije in izobraževanja, povezana z osebno asistenco. V začetku letošnjega leta smo bili izbrani kot koordinator projekta *Zmanjševanje energetske revščine* (ZER), ki si prizadeva zago-

toviti nepovratno finančno pomoč najranljivejšim v višini do 18.000 evrov. V okviru projekta pomagamo pri tolmačenju in izpolnjevanju obrazcev ter pozneje, po pozitivni odločbi, koordiniramo izvedbo projektov, kot so menjava oken, izdelava hidroizolacije,

prezračevanje in drugi energetski ukrepi. Če vas zanima izboljšanje energetske učinkovitosti, lahko podrobnejše informacije dobite po e-pošti info@osebna-asistenca.si.

Simon Bon, predsednik Združenja za osebno asistenco Slovenije

NA KRATKO

KOLEKTOR ETRA

POVEZOVANJE ZAPOSLENIH IN LOKALNE SKUPNOSTI

Podjetje Kolektor Etra je 8. junija pripravilo dan odprtih vrat, ki poteka vsaki dve leti in je tradicionalno namenjen zaposlenim ter njihovim družinskim članom. Dogodek jim omogoča, da svojim bližnjim predstavijo svoje delo in delovno okolje. Letos je podjetje prvič odprlo vrata širši lokalni skupnosti, kar je pritegnilo številne radovedne obiskovalce.

Prekrasen sončen dan je poskrbel za prijetno vzdušje, ki je spremljalo celoten dogodek. Obiskovalci so si lahko ogledali proizvodne prostore, v katerih so jim vodniki natančno razložili proces izdelave transformatorjev ter predstavili različne zanimivosti s področij proizvodnje, logistike in montaže. Ogled so nadaljevali z interaktivnim raziskovanjem instrumentov

iz Hiše eksperimentov, kjer je znanstveni šov *Elektrikologija* navdušil tako mlajše kot starejše obiskovalce. Za dodatno sprostitve in druženje je poskrbela pogostitev s sadnimi in sladkimi dobrotami.

Poseben poudarek je bil namenjen najmlajšim. Tokrat so v podjetju prav zanje izdelali pobarvanko z zgodbo o nastanku transformatorja za otroke. Tako so otroci lahko svoj obisk v podjetju podoživeli z branjem zgodbe. Glede na visoko udeležbo in pozitivne odzive bo dogodek udeležencem gotovo ostal v lepem spominu. Upamo, da bo prispeval k še tesnejšim odnosom med podjetjem in lokalno skupnostjo v prihodnosti.

Petra Hrovat, Kolektor Etra

FOTO PETRA HROVAT

PU LJUBLJANA

POLICISTI ZARADI VLOMA PRIJELI TRI MLADE

Ljubljanski policisti so bili v noči na 16. avgust obveščeni o alarmu v trgovini v Črnučah. Ob prihodu na kraj dogodka so opazili ljudi, ki so bežali in se odpeljali z avtomobilom. Policisti so ga ustavili, v njem je bilo šest ljudi, tudi dva mladoletna človeka. Policisti so najprej vsem šestim ljudem v osebnem vozilu odvzeli prostost, z zbiranjem obvestil in ogledom kraja kaznivega dejanja pa so ugotovili, da sta 20- in 22-letni moški pred tem vlomila v prostore trgovine, nato pa v notranjosti še v prostore drugega trgovskega lokala. Neuspešno sta poskusila vlomiti tudi v vgrajen bančni avtomat. S kraja sta nato zbežala in stekla v vozilo, ki ga je upravljala 26-letna voznica, ki je ob prihodu policije odpeljala, a so jo policisti po nekaj metrih ustavili, so pojasnili na Policijski

upravi Ljubljana. Trem ljudem v avtomobilu je bilo pridržanje v nadaljevanju odpravljeno, omenjeno trojico pa so s kazensko ovadbo privedli pred preiskovalnega sodnika, ki je vsem trem odredil pripor.

Vse tri je policija že večkrat obravnavala predvsem zaradi kaznivih dejanj premoženjske kriminalitete, so zapisali na ljubljanski policijski upravi.

T. K. B.

NA KRATKO

RAZKOŠJE ZAVAROVANO PARKIRIŠČE

Zaradi razmaha prometa in čedalje več vozil so parkirišča postala pravo razkošje. Dvižno zapornico na parkirišču Ceste 24. junija v spodnjih Črnučah so naročili stanovalci objektov številka 72, 72a, 72b, ki so tudi lastniki parkirišča, zastopajo pa jih trije upravniki stanovanjskih blokov. Daljinsko vodeno zapornico je opremilo podjetje Salkon z Vrhnike.

Ž. H.

FOTO ŽARKO HOJNIK

SPODNJE ČRNUČE PRAVOČASNA POMOČ

V petek, 30. avgusta, ko se je živo srebro dvignilo na 34 stopinj Celzija, smo bili v spodnjih Črnučah, na Cesti 24. junija 32, priča posredovanju reševalcev nujne medicinske pomoči, ljubljanskih gasilcev in policije. V enem od stanovanj je 83-letna domačinka, ki živi sama in je odvisna od rolatorja, tj. hodulje na štirih kolesih, doživela vročinski udar. Reševalci so s pomočjo gasilcev, ki so po lestvi vstopili v pregreto stanovanje, pravočasno oskrbeli nemočno in hudo dehidrirano stanovalko. Ob tem primeru, ki ni osamljen, se poraja vprašanje, kje so organizacije, ki naj bi na območju četrtnih skupnosti pomagale bolnim sokrajanom, ki potrebujejo pomoč. Ž. H.

FOTOGRAFIJI ŽARKO HOJNIK

KONCERT

Oto Pestner & »Moje dame«

Črnučan Oto Pestner je 23. avgusta napolnil Križanke na 72. *Ljubljana Festivalu* in pripravil glasbeno presenečenje. Uradni naslov koncerta je bil *Oto Pestner & »Moje dame«*. Ko je veliki mojster in glasbena legenda stopil na oder, je znamenito ljubljansko koncertno prizorišče oživel v ritmih ljubezni in nostalgije. V Križankah smo obiskovalci dočakali antologijo, ob kateri se je znova pokazalo, da je nekaj pesmi, ki jih je nekoč pel Oto Pestner, zdaj že slovenska klasika.

Nastopil je z Big Bandom RTV Slovenija pod dirigentskim vodstvom Lojzeta Krajncana in z nekaj gosti. Festival Ljubljana je še bolj odprl vrata na odre predstavnikom slovenske popularne glasbe, ne le na uvodni *Poletni noči*. Če je interes in želja občinstva, je to prav, saj gre praviloma za antološke nastope ob življenjskih jubilejih, tu pa se je še bolj pokazalo, da je bil Oto Pestner kar sam oblikovalec programa.

Izbral je širok spekter glasbe od leta 1971, ko je prvič zmagal na *Slovenski popevki*, bodisi kot solist, bodisi avtor glasbe, bodisi član New Swing Quarteta, bodisi gostujoči pevec pri Alpskem kvintetu. To se je pokazalo na koncu, v dodatku, ko je občinstvo slišalo slovito *Trideset let*, ki smo jo nekoliko starejši takoj, ko jo je Pestner zapel v Hali Tivoli, sprejeli kot izjemno in večno.

Ž. H.

VABILO

*Petkovi glasbeno
kulinarični
večeri v
Rogovilcu*

Vsak petek ob 19. uri
Vstop prost

Oto Pestner
Lado Leskovar
In ostali...

RAZVEDRILLO

ŠALE

Policija tolče po vratih: »Policija, odprite!«

Moški odgovori: »Nočem jajc!«

Policija pravi: »Nimamo jajc!«

Moški odgovori: »Vem!«

Petra in Gabi se pogovarjata.

Petra pravi: »Z možem se crkljava dvakrat ali trikrat na teden.«

Gabi reče: »Jaz samo enkrat.«

Nato reče Petra: »Sem mislila, da sploh nimaš moža.«

Gabi reče: »Oh, sem mislila, da govoriva o tvojem možu.«

Ženske hočejo moškega kot črno, močno, vročo kavo. Toda kaj o tem pravijo ženske? Najprej prilijejo mleko, da ni več tako črna. Nato dodajo tri žlice sladkorja, da ni več tako močna. In končno dolgo pihajo, da ni več tako vroča. Potem pa se pritožujejo nad mlačno juho, ki je ostala.

Kaj reče ženska po dvajsetih letih zakona, ko se zjutraj pogleda v ogledalo?
To si zasluži!

Osemdesetletnik pravi, da ima njegova mlada žena otroka. Znanec mu pravi: »Poznam podobno zgodbo. Moški potuje po Afriki. Ko ga napade lev, dvigne sprehajalno palico in reče: 'Bum!' Lev pade mrtev.« Nato stari oče odgovori: »To ne more biti res! Najbrž je streljal kdo drug!« Znanec pokima in reče: »Zdaj razumeš!«

Borzni trgovec predčasno konča življenje, ker je špekuliral in izgubil veliko denarja. Njegovi borzni kolegi mu podarijo nagrobnik, na katerem je z zlatimi črkami zapisano: »Tu ima prav, na borzi se je vedno motil.«

»Zadnje čase kar naprej dobivam grozilna pisma,« pravi prijatelj drugemu. »Zakaj ne pokličeš policije?«
»Ne bo pomagalo, ker pisma prihajajo z davčnega urada.«

Moški pri bančnem okencu: »Včeraj ste se pri izplačilu zmotili za 10.000 evrov.«
»To lahko reče vsak,« prijazno odgovori bančna uslužbenka. »Temu bi morali takoj ugovarjati. Zdaj je prepozno!«
»Prav, potem bom pa obdržal denar.«

Kaj imajo skupnega moški in pivske steklenice?
Prazni so od vratu navzgor!

Če zvečer v mestu spiš pet piv, si alkoholik.

Na deželi spiš pet piv in si voznik.

Sin vpraša očeta: »Oči, kakšen stavek je v hiši ni piva?«

Oče: »To ni stavek! To je katastrofa!«

Ženska: »Ali moraš spet piti pivo?«

Moški: »Ne, to delam prostovoljno!«

Kako moški pokaže, da dela načrte za prihodnost?

Kupi dva zaboja piva!

Anketa za poročene: Na lestvici od 1 do 10 povejte, koliko besede imate v zakonu.

Mož reče: »Draga, ali lahko sodelujem v anketi?«

Kaj imajo moški skupnega s psi?

Takoj ko jih pobožate, pomahajo z repom!

Kaj dobite, če križate bernardinca s pitbulom?

Psa, ki pride po pomoč, ko ti odtrga nogo!

Na avtobusu ženska govori z lastnikom psa: »Lahko odstranite psa?«

Moški: »Saj vam ne bo nič naredil.«

Ženska: »Že čutim bolhe na nogi!«

Moški: »Pridi sem, Bello, ženska ima bolhe!«

Lepa ženska sedi na avtobusu s psom in ga nežno boža po trebuhu. Moški to vidi in reče: »Rad bi zamenjal mesto z vašim psom!«

Ženska: »Pravkar ga peljem k veterinarju, da ga bo kastriral!«

Pride moški k sosedi in reče: »Vaš pes je ugriznil mojo taščo!«

Ženska: »In zdaj bi me radi tožili?«

Moški: »Ne! Rad bi kupil vašega psa!«

Raziskovalci so ugotovili, zakaj je Mojzes štirideset let potoval po puščavi z izraelskim ljudstvom. Ljudje nikoli niso mogli vprašati za pot!

Ženski se pogovarjata: »Z možem sva se ločila iz verskih razlogov. Mislim, da je Bog!«

Ženska po tretjem zmenku odpelje moškega domov. Med potjo vpraša: »Prosim, bodi iskrena. Bom prvi moški, ki bo spal s tabo?«

Ona: »Če boš spal, boš res prvi!«

Trije razlogi za to, da je bil Jezus študent:

1. Imel je dolge lase.
2. Živel je pri starših.
3. Če je nekaj naredil, je bil to čudež.

Kar 16 odstotkov nesreč povzročijo vinjeni vozniki. To pomeni, da 84 odstotkov nesreč povzročijo trezni vozniki. Zakaj se trezni idioti ne morejo izogibati ulic?

Policist: »Vaše zavore so zanič! To je 30 evrov!«

Voznik ženi: »Vidiš, 30 evrov. Tvoj bratranec je pa hotel 80 evrov za popravilo.«

Kdo so bili prvi politiki?

Trije kralji. Nehali so delati, lepo so se oblekli in odšli na potovanje.

Kakšna je razlika med gledališčem in državnim zborom?

V gledališču so dobri igralci slabo plačani.

Zakaj ne morete testirati politikov na BSE? (bolezen norih krav)

Ker potrebujete vzorce možganov in hrbtnice.

RAZVEDRILO SUDOKU

6				1				4
3	5		2		9		8	1
4				9				2
	8		4		1		3	
7				8				5
1	4		5		2		6	8
2				3				9

6	5	7	8	1	9	2	3	4
8	9	1	2	3	4	5	6	7
2	3	4	5	6	7	8	9	1
5	7	6	9	8	1	2	3	4
9	1	2	3	4	5	6	7	8
3	1	8	5	6	7	4	9	2
1	6	2	3	4	5	9	7	8
1	8	9	6	7	2	3	4	5
7	2	3	4	5	6	7	8	9

9			3		2			8
5								9
		6				1		
	7		9		5		2	
		5		2		4		
	8		6		4		9	
		4					9	
8								5
2			7		9			4

7	9	1	6	8	2	3	4	5
5	1	2	9	7	3	6	8	4
2	8	6	1	4	5	7	9	3
1	6	5	7	2	9	3	8	4
9	2	8	5	1	6	4	7	3
2	3	1	8	6	7	9	5	4
6	1	2	9	7	3	8	4	5
8	7	9	2	5	1	6	3	4

		1				7		
	2		3	4	9		6	
	8						3	
7				2				6
		8	5		7	4		
2			9					5
	4							1
	5		8	3	1			4
		3				8		

2	6	8	7	5	9	1	4	3
2	7	9	1	4	8	3	5	6
1	5	2	7	6	9	8	3	4
3	2	4	8	6	1	7	9	5
1	2	7	9	5	8	6	4	3
9	8	6	1	7	5	2	3	4
7	4	2	5	1	3	6	8	9
8	9	1	6	7	4	2	3	5
6	5	1	9	8	2	3	4	7

	2			9			1	
		6					2	
		9	6	7	2	3		
2								7
		7	5		3	6		
5								3
		5	8	2	1	9		
		3					1	
	4			3				5

8	5	2	9	1	6	7	3	4
2	9	1	7	5	2	4	8	6
7	1	6	2	8	5	7	9	3
1	6	7	2	1	8	9	5	3
1	2	9	1	8	5	2	6	7
2	8	5	6	9	7	1	4	3
5	7	1	2	9	6	1	8	3
6	2	7	8	7	1	9	5	4
9	1	8	5	6	1	7	2	3

2			7		1			8
				2				
	9	1				6	7	
		8		1		7		
		2	6		9	5		
		3		5		8		
	4	5				2	1	
				3				
8			1		2			6

9	5	7	2	1	6	8	3	4
2	8	6	5	1	7	9	2	3
1	2	9	6	8	5	7	3	4
7	9	8	2	5	1	6	3	4
1	4	5	6	8	9	2	7	3
6	2	7	1	4	8	9	5	3
2	7	9	8	7	5	1	6	3
5	7	1	4	2	6	8	9	3
8	6	1	9	2	7	3	4	5

2			5		7			1
	3			8			2	
1			9		3			8
		6				7		
8	5						3	4
		2				1		
5			3		6			7
	8			7			1	
9			8		5			3

1	9	2	5	1	8	7	2	6
6	1	5	7	2	4	8	9	3
2	7	8	9	6	1	2	5	3
9	5	1	8	4	2	6	7	3
7	1	6	2	9	1	2	5	8
2	8	2	6	5	7	9	1	4
8	2	9	1	4	2	6	5	7
5	2	7	1	8	9	6	4	3
1	6	1	4	2	5	8	9	3

5			8	7			3
	3					4	
		9	3	6	7		
	8		4	1		6	
	1		6	9		7	
		7	5	2	6		
	6					3	
4			7	8			2

Z	6	L	8	9	Z	E	S	7
L	E	S	7	6	L	8	9	Z
7	8	9	Z	E	S	7	6	L
8	L	Z	6	S	9	7	L	E
6	L	7	E	8	Z	S	L	9
S	9	E	L	Z	7	Z	8	6
L	S	Z	9	7	E	6	Z	8
9	7	8	S	Z	6	L	E	Z
E	Z	6	L	L	8	9	7	S

9			5	4	6		1
	6		7		1		2
2	5		3		8		1
6							8
8	1		6		4		5
	7		4		3		6
3			2	5	9		4

Z	E	8	L	9	L	S	6	7
7	L	L	6	S	Z	9	8	E
6	9	S	E	8	7	Z	L	L
L	S	E	7	Z	9	6	L	8
8	7	Z	S	L	6	Z	E	9
9	L	6	8	Z	E	7	S	Z
E	Z	7	L	6	Z	8	9	S
L	8	Z	9	7	S	E	Z	6
S	6	9	Z	E	8	L	7	L

	1		3			9	
	2					1	
		6	2	1	4		
5			4	8			9
		2			6		
9			1	6			2
		1	5	2	3		
	7						5
	4			8			2

L	Z	6	L	8	E	S	7	9
7	S	8	6	L	9	E	Z	Z
Z	9	E	Z	7	S	L	6	8
Z	8	L	9	S	L	7	E	6
S	7	9	E	Z	6	Z	8	L
6	E	L	8	Z	7	L	9	S
8	L	7	L	6	Z	9	S	E
E	L	S	7	9	8	6	Z	L
9	6	Z	S	E	L	8	L	7

5	7		6		2		3	4
			3		7			
	2						7	
4			7		9			6
		1	8	6	3	2		
7			4		1			9
	1							6
			1		4			
3	9		2		6		1	5

S	L	8	9	L	Z	7	6	E
Z	6	L	7	E	L	S	9	8
E	9	7	8	6	S	Z	L	Z
6	S	E	L	Z	7	9	8	L
L	7	Z	E	9	8	L	S	6
9	8	L	6	S	Z	L	Z	E
8	L	9	S	7	6	E	Z	L
L	Z	S	L	8	E	6	7	9
7	E	6	Z	L	9	8	L	Z

		1		4			
	2					5	
		8		9		7	
1		5				3	7
	3		4		8		6
6		7				9	4
		4		8		1	
	9						4
			7		2		

S	6	9	Z	7	L	E	L	8
E	7	8	S	L	9	Z	6	L
Z	L	L	6	8	E	7	9	S
7	Z	6	L	E	S	Z	8	9
L	9	S	8	L	7	6	E	Z
Z	8	E	9	Z	6	S	7	L
9	L	L	E	6	Z	8	S	7
6	S	7	L	9	8	L	Z	E
8	E	Z	7	S	L	9	L	6

6			3	4	1			2
	3			7				1
		5	6		9	3		
	1	3				9	6	
		2					1	
	8	6					2	5
		8		7		3	4	
	9			5				3
3			4	9	8			5

S	Z	L	8	6	7	L	9	E
9	E	8	Z	S	L	Z	6	7
L	6	7	E	9	Z	8	S	Z
E	S	Z	7	L	6	9	8	L
8	Z	L	9	E	S	Z	7	6
7	9	6	Z	8	E	L	S	7
L	7	E	6	8	9	S	Z	L
6	L	9	S	Z	7	8	E	8
Z	8	S	L	7	E	6	Z	9

RECEPT

**PIŠČANEC
Z JURČKI
IN POLENTO**

SOČNE PIŠČANČJE PRSI SE ZDRUŽIJO Z AROMATIČNIMI JURČKI IN KREMASTO POLENTO. ČE IMATE RADI GOBE, VAM BO TA RECEPT VŠEČ.

SESTAVINE (ZA ŠTIRI OSEBE)

Piščanec z gobami

- 500 g svežih jurčkov
- 4 piščančje prsi s kožo in kostjo
- sol
- 3 žlice masla
- šopek drobnjaka
- 150 g smetane

Polenta

- 1 čebula
- 3 stebelca majarona
- 1 žlica masla
- 250 ml mleka
- 250 ml piščančje juhe
- sol
- 1 žlička jurčkov v prahu
- 150 g polente (koruznega zdroba)
- 100 g parmezana

PRIPRAVA

1. Očistite jurčke in jih narežite na tanke rezine.
2. Pečico zgoraj in spodaj segrejte na 130 stopinj Celzija.
3. Piščančje prsi sperite s hladno vodo in osušite.
4. Kožo piščančjih prsi povlecite navzgor in meso pod kožo posolite, obložite z rezinami jurčkov, nato pa kožo potegnite čez meso in jo rahlo posolite.
5. V ponvi, primerni za pečico, segrejte polovico masla in popecite piščančje prsi na obeh straneh do zlatorjave barve. Nato dajte meso v ogreto pečico in pecite približno 15 minut.
6. Za polento olupite in drobno narežite čebulo.
7. Majaron oplaknite, osušite in mu osmukajte liste.
8. V loncu segrejte maslo in na njem prepražite čebulo. Prilijte mleko in juho, začinite s soljo, jurčki v prahu in majaronovimi listi. Ko juha zavre, vanjo z metlico vmešajte polento ter ob mešanju pustite vreti približno 3 minute.
9. Parmezan drobno naribajte in vmešajte v polento. Primešajte maslo in začinite po okusu.
10. Preostale jurčke narežite.
11. Drobnjak oplaknite, otresite in narežite na tanke kolute.
12. V ponvi segrejte preostalo maslo in v njem popecite rezine jurčkov. Posolite in vmešajte drobnjak.
13. Gobe poberite iz ponve, dodajte smetano in jo v ponvi na hitro podušite.

14. Polento, piščančje prsi in popražene gobe razporedite po krožnikih in gobe prelijte z vročo smetano.

Dober tek!

TAI CHI (8 VAJ) BREZPLAČNI TEČAJ

Pri nas si lahko privoščite celo napake!

Začetek:

07.10.2024, 18:30 - 19:30

V telovadnici ob gostilni Rogovilc

Dunajska cesta 370

Črnuče

- ✓ Tai Chi je zdrava vadba, varna in preprosta, ter primerna za oba spola
- ✓ Sprememba gibalnih navad
- ✓ Celostna metoda:
 - učenje energijskih vaj
 - učenje različnih sestav (form)
 - skrivnost potiskanja rok (tui shou)
- ✓ Spodbujamo delo v paru (par je več kot as)

Z vajami posledično povezujemo ljudi, spodbujamo sočutje in boljšamo medsebojno komunikacijo.

Vaše prijave pričakujemo do 05.10.2024 na: dojoancnik@gmail.com